

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. K.**, bývajúceho v G., proti žalovanej **STEEL TRANS, s. r. o.**, so sídlom v Košiciach, Adlerova č. 1, IČO: X., zastúpenej JUDr. M. K., advokátom v K., o **zaplatenie 1 200 € spolu s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice I, pod sp. zn. 18 C 67/2008, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. apríla 2012 sp. zn. 4 Co 118/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I rozsudkom z 29. januára 2010 sp. zn. 18 C 67/2008-108 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 768,26 € so 6 % ročným úrokom z omeškania od 1. augusta 2005 do zaplatenia a nahradiť trovy konania v sume 452,85 €, do rúk jeho právneho zástupcu, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti konanie o zaplatenie 431,74 € zastavil. Rozhodol tak s poukazom na ustanovenia § 1 ods. 2, § 17 ods. 1, § 18, § 20 ods. 1, § 222 ods. 2 a 3 Zákonníka práce a § 39 Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobca so žalovanou (ako zamestnávateľom) uzavreli popri pracovnej zmluve dohodu o poskytnutí finančnej zábezpeky z 1. apríla 2005, táto však nie je podľa Zákonníka práce povoleným druhom zabezpečovacích prostriedkov (tie sú upravené taxatívne v § 20 ods. 1). V dôsledku neplatnosti dohody je žalovaná povinná žalobcovi vydať bezdôvodné obohatenie, t. j. zrážky, ktoré realizovala v období od apríla 2005 do júna 2005 z cestovných náhrad, na ktoré žalobcovi vznikol nárok. Okrem toho za ďalší dôvod neplatnosti tohto právneho úkonu súd

považoval to, že žalobca sa vopred vzdal svojich práv (§ 17, § 1 ods. 2 Zákonníka práce), ktoré by mu umožnili brániť sa proti nárokom uplatňovaným zo strany žalovanej aj po skončení pracovného pomeru. Preto nemohla obstať ani námietka žalovanej, že k zániku nároku žalobcu došlo započítaním jeho pohľadávky na zaplatenie cestovných náhrad a preto mu vznikol nárok len na zaplatenie kaucie, ani námietka, že zložená kaucia bola započítaná s nárokom žalobcu na náhradu zmluvnej pokuty v súvislosti s jeho zaškolením a predčasným ukončením pracovného pomeru. Súd mal preukázané, že rozdiel medzi vyplatenou čiastkou a tou, na ktorú vznikol žalobcovi nárok, predstavuje 1 075,60 €, od ktorej je potrebné odpočítať zálohu, ktorú prevzal žalobca na základe pokladničného dokladu z 23. mája 2005. Preto je povinná žalovaná zaplatiť žalobcovi 775,60 €. Vzhľadom však na to, že žalobca z pôvodne uplatňovanej sumy 1 200 € zobral istinu v časti 431,74 € späť, súd žalovanú preto zaviazal len na sumu 768,26 € spolu s príslušenstvom. Povinnosť zaplatiť úrok z omeškania sa posudzuje od splatnosti neplatne zrazenej kaucie - finančnej zábezpeky z cestovných náhrad. Uplatnenú námietku premlčania posudzoval podľa § 100 a § 107 Občianskeho zákonníka a uzavrel, že v čase podania žaloby nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnený vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote s poukazom na § 107 ods. 3 premlčaný nebol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 26. apríla 2012 sp. zn. 4 Co 118/2010 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej vyhovujúcej časti (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.) a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania 58,66 € do troch dní od doručenia rozsudku k rukám jeho právneho zástupcu. Rovnako ako súd prvého stupňa uviedol, že je nepochybné, že žalobcovi vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia proti žalovanej, ktorá žalobcovi neoprávnene zadržovala finančné prostriedky, na ktoré mu vznikol nárok titulom vyplatenia cestovných náhrad. Konštatoval, že námietka premlčania bola správne posudzovaná podľa ustanovení § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, lebo Zákonník práce nemá vlastnú právnu úpravu premlčania. Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa, že žalobca sa o tom, že plnenie ktorého sa domáha z neplatného právneho úkonu, je bezdôvodným obohatením a o jeho neplatnosti sa dozvedel až z rozsudku. Preto k začatiu plynutia lehoty nemohlo dôjsť pred tým, ako žalovaná odmietla vydať žalobcovi na jeho výzvu požadovanú sumu. Až odmietnutím vrátenia sumy a následným zadržaním sa začala žalovaná bezdôvodne obohacovať. Žalovaná túto skutočnosť oznámila žalobcovi listom zo 14. februára 2008, v ktorom výslovne poprela prevzatie finančnej zábezpeky žalobcu. Až

týmto dňom preto došlo zo strany žalovanej k bezdôvodnému obohateniu. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie. Uviedla, že v konaní došlo k vadám podľa § 237 písm. a/ a f/ O.s.p. Rovnako podľa jej názoru je konanie postihnuté inou vadou podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Dňa 7. mája 2012 jej bol doručený rozsudok odvolacieho súdu z 26. apríla 2012 sp. zn. 4 Co 118/2010, pričom Okresný súd Košice I uznesením z 12. januára 2011 č. k. 32 R 3/2010 rozhodol o povolení reštrukturalizácie žalovanej spoločnosti. V súlade s § 118 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii sa súdne a rozhodcovské konania o pohľadávkach, ktoré sa v reštrukturalizácii uplatnia prihláškou, povolením reštrukturalizácie prerušujú. Súd ďalej nekoná a zverením uznesenia o skončení reštrukturalizácie v Obchodnom vestníku sa tieto konania zastavujú (§ 156). Podľa výpisu z Obchodného vestníka č. OV 215/2011, vydaného 9. novembra 2011, bolo zverejnené uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 CoKR 18/2011 z 3. novembra 2011, ktorým súd potvrdil reštrukturalizačný plán a rozhodol o skončení reštrukturalizácie žalovanej. Preto malo byť dňa 9. novembra 2011 predmetné konanie zastavené.

Žalobca sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania, zastúpená advokátom (§ 240 ods. 1 a § 241 ods. 1, druhá veta O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania, (§ 243a ods. 1 O.s.p), predovšetkým skúmal, či dovolanie bolo podané proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie nesmeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie podľa § 238 ods. 1 O.s.p. preto nie je prípustné. Nejde ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd

v tejto veci nerozhodoval (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Nejedná sa ani o potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, a ani o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Dovolanie žalovanej nie je preto podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Podľa § 238 ods. 5 O.s.p. dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

Predmetom konania je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení 768,26 € s príslušenstvom, kde táto suma neprevyšuje sumu uvedenú v § 238 ods. 5 O.s.p. a preto aj z tohto dôvodu nie je dovolanie žalovanej procesne prípustné.

Dovolanie žalovanej by mohlo byť procesne prípustné len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre odvolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolací súd však žiaden dôvod prípustnosti dovolania v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia nezistil.

Vadou majúcou za následok tzv. zmätočnosť konania súdu v zmysle ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. nie je bez ďalšieho zistenie, že bola povolená reštrukturalizácia žalovanej, resp. že jej reštrukturalizácia bola už skončená.

Riešenie sporu o splnenie povinnosti žalovanou zaplatiť žalobcovi 1 200 € nepochybne patrí do právomoci súdu. Konanie súdu nie je tak postihnuté vadou podľa ustanovenia § 237 písm. a/ O.s.p. Povolením reštrukturalizácie dlžník ne stráca právnu subjektivitu, teda ani spôsobilosť byť účastníkom konania a procesnú spôsobilosť (m. m. porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. mája 1998 sp. zn. 5 Cdo 27/1999). Vzhľadom na uvedené nemá konanie súdu ani vady podľa § 237 písm. b/ a c/ O.s.p. V danej veci nešlo ani o prekážku veci už právoplatne rozhodnutej alebo prekážku už začatého konania, teda o vadu uvedenú v ustanovení § 237 písm. d/ O.s.p. Súd v danej veci konal na základe žaloby, teda nechýbala ani táto podmienka konania, nedostatok ktorej by mal za následok vadu podľa § 237 písm. e/ O.s.p. Žalovanej sa postupom odvolacieho súdu ani neodňala možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Postupom súdu jej nebola znemožnená realizácia procesných práv a právom chránených záujmov priznaných jej Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Za situácie, keď žalovaná skutočnosť začatia a následne aj skončenia reštrukturalizácie odvolaciemu súdu neoznámila, nemožno postup odvolacieho súdu, ktorý o odvolaní žalovanej meritórne rozhodol, hodnotiť ako postup odnímajúci žalovanej možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. (porovnaj tiež uznesenie dovolacieho súdu z 25. júla 2012 sp. zn. 6 Cdo 113/2012 vydané v obdobnej právnej veci žalovanej). Naostatok nebolo ani zistené, že by vo veci rozhodoval vylúčený sudca alebo že by súd bol nesprávne obsadený, teda že by konanie súdu bolo postihnuté vadou v zmysle ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p.

Iná procesná vada konania (vada, ktorá nie je uvedená v ustanovení § 237 O.s.p.), na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p., nezakladá zmätočnosť rozhodnutia majúcu za následok prípustnosť dovolania a je preto významná len v prípade, že dovolanie je v danej právnej veci prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde). Rovnako prípustnosť dovolania bez ďalšieho nezakladá žalovanou tvrdená vada pri právnom posúdení veci. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť len procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/

O.s.p.); nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (porovnaj aj R 54/2012).

Nakoľko prípustnosť dovolania žalovanej vo veci samej nemožno vyvodiť z ustanovení § 238 O.s.p., a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižšieho stupňa bolo postihnuté vadami uvedenými v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd napriek tomu úspešnému účastníkovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodal návrh na ich náhradu (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 12. februára 2013

JUDr. Ladislav Górász, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Viera Čulenová